

Procedurálne programovanie

slido

slido.com
3964286
PrPr – P3

Ján Zelenka
Ústav Informatiky
Slovenská akadémia vied

Obsah prednášky

1. Funkcie

2. I/O - Vstup a výstup

- Štandardný vstup a výstup
- Vstup a výstup v jazyku C
- Práca so súbormi (textovými, binárnymi)

Spätná väzba: <https://forms.gle/6q5D2G6UwrtimXEx9>

Funkcie

slido slido.com
3964286
PrPr – P3

Funkcie

- jazyk C je založený na funkciách
 - kratšie programy majú jednu funkciu `main()`
 - väčšina má viac funkcií
- spracovanie programu
 - začína volaním funkcie `main()`
 - končí opustením funkcie `main()`
- funkcie nemôžu byť vhniezdené
- nie procedúry - všetky funkcie vracajú hodnotu
 - dajú sa použiť aj ako procedúry (vrátia `void`)

Funkcie

- rozdelenie riešenia problému na podproblémy
- logicky samostatná časť programu (podprogram), ktorá spracuje svoj vstup a vráti výstup
 - pomenovaná skupina príkazov, ktorú vieme spustiť
 - výstup v návratovej hodnote
 - pomocou vedľajších efektov
 - zmena argumentov, globálnych premenných, súborov...

```
int sucet(int a, int b){  
    return a + b;  
}  
  
int main (void){  
    ...  
    int c = sucet(a, b);  
    ...  
}
```

implementácia
funkcie

volanie funkcie

Funkcie

Argumenty: lokálne premenné, predávajú si hodnotou

Návratová hodnota: výstup funkcie (za kľúčovým slovom *return*)

```
návratový_typ meno_funkcie(argumenty)
{
    telo_funkcie;
    return(hodnota_typu_zhodného_s_návratový_typ);
}
```

Kľúčové slovo *void*

žiadne argumenty

```
int f(void);
```

bez návratovej
hodnoty (procedúra)

```
void f(int a, int b);
```

Prototyp funkcie (deklarácia funkcie)

Deklarácia funkcie poskytuje kompilátoru:

- meno funkcie
- počet a typ jej argumentov
- typ návratovej hodnoty
- nemôže byť vykonaná viackrát
- nepriraduje sa pamäť

Neúplná deklarácia

```
int sucet(int, int);
```

Úplná deklarácia

```
int sucet(int a, int b);
```

Definícia funkcie:

- implementácia tela funkcie
- musí zodpovedať prototypu funkcie (ak existuje)
 - mená premenných môžu byť iné
- kučeravé zátvorky reprezentujú blok (kód funkcie)
 - premenné definované v bloku existujú iba v rámci neho
- každá funkcia má práve jednu definíciu
- pre funkciu sa vyhradí pamäť

```
int sucet(int a, int b){  
    return (a+b);  
}
```

Funkcie bez parametrov

definícia funkcie

```
int scitaj()  
{  
    int a, b;  
  
    scanf("%d %d", &a, &b);  
    return (a + b);  
}
```

volanie funkcie

```
j = scitaj();
```


Funkcie

Prenesenie hodnoty mimo funkcie:

- návratová hodnota
- pomocou smerníkov (neskôr)
- globálna premenná (nepoužívať)

Vracanie viacerých hodnôt:

- globálne premenné
- štruktúrovaný typ (struct, smerník)
- modifikácia vstupných parametrov (smerník)

Ukončenie funkcie (aj cyklu)

- `return` – ukončenie celej funkcie
 - snažte sa mať jeden `return` na konci funkcie
- `exit` – ukončenie celého programu
 - funkcia **exit** (`#include<stdlib.h>`)
 - parametrom ja návratová funkcia celého programu
 - `EXIT_FAILURE` alebo `EXIT_SUCCESS`
 - funkcia **assert** (`#include<assert.h>`)
 - ak podmienka nie je splnená, program sa zastaví s chybou
 - `#define NDEBUG` – vypnutie `assert`

Umiestnenie definícií funkcií

- funkciu umiestňujeme pred funkciu main
- ak je funkcia umiestnená po funkcii main pred funkciou main musí byť uvedená aspoň deklarácia funkcie (hlavička funkcie)
- ak funkcia volá inú funkciu musí byť volaná funkcia pred volajúcou funkciou, alebo pred volajúcou funkciou musí byť aspoň deklarácia volanej funkcie

Použitie funkčného prototypu

```
#include <stdio.h>

float B(float r);

int A(int x) {
    int y;

    y = B(x);
    return y;
}

float B(float r) {
    return (r * 2 * 3.14);
}
```

funkčný prototyp na
globálnej úrovni

Umiestnenie definícií funkcií

- funkcia **nemôže** byť definovaná vo vnútri inej funkcie neexistujú vhniezdené funkcie (t.j. do tela jednej funkcie nemôžem umiestniť celú druhú funkciu (hlavička + telo funkcie), ale iba jej volanie)

Funkcia `main()`

- program pozostáva z funkcií
 - **musí byť aspoň** jedna funkcia: `main` -> vstupný bod každého programu v jazyku C

Najjednoduchšia forma:

- žiadne vstupy
- vráti 0 ak nenastala chyba
inak vráti nenulovú hodnotu

```
int main(void) ;
```

Prístup k údajom zadaných z konzoly:

- **argc** - počet argumentov
- **argv** - hodnoty argumentov

```
int main(int argc, char **argv) ;
```

- viac funkcií:
 - ak je potrebné opakovať nejaký výpočet, vytvorí sa funkcia obsahujúca kód pre tento výpočet - funkcia sa potom volá z inej funkcie (napr. `main`)
 - ak je program príliš dlhý - kvôli prehľadnosti ho rozdelíme do menších častí

Hlavný program

- funkcia `main`
 - vždy musí byť uvedená v programe
 - v programe sa nemôže volať, jej volanie je automatické (začína ním vykonávanie programu)
 - má predpísané argumenty, ktoré sa dajú vynechať (vysvetlíme si neskôr)

`int` - znamená, že vracia celočíselnú hodnotu (nemusí)

telo funkcie uzatvorené v { }

```
int main()  
{  
    int i, j;  
  
    i = 5;  
    j = -1;  
    j = j + 2 * i;  
  
    return 0;  
}
```

funkcia `main()` má vynechané argumenty

funkcia `main` vracia hodnotu 0

Bloky

Uzatvárajú:

- zložený príkaz: zoznam príkazov
- blok: definície a zoznam príkazov
- premenné deklarované v bloku, automaticky zanikajú na jeho konci

```
{  
    i = 5;  
    j = 6;  
}
```

zložený príkaz

```
{  
    int i;  
    i = 5;  
    j = 6;  
}
```

blok (obsahuje definíciu)

```
int main()  
{  
    int i = 5,  
        j = 6;  
  
    j = j + 2 * i;  
    return 0;  
}
```

inicializácia
priamo v
definícii

Rozsah platnosti premenných

- časť kódu, v ktorom je premenná použiteľná (**scope**)
- v mnohých prípadoch korešponduje s blokom, kde je definovaná
- Lokálna premenná
 - obmedzený rozsah platnosti (funkcia, blok...)
- Globálna premenná
 - deklarovaná mimo funkcie
 - nezaniká medzi volaniami funkcií

Funkcie s viacerými argumentami

```
void fn( int a, int b)
{
    printf("%d %d \n",a,b); //2 3
}
int main(void)
{
    int i=0;
    fn(i++, i+=2);
    return 0;
}
```

V prípade funkcii s viac argumentami, poradie vyhodnocovania je v štandarde jazyka ANSI C nešpecifikované: argumenty môžu byť vyhodnotené **v ľubovoľnom poradí**. Poradie vyhodnocovania závisí od kompilátora a môže závisieť aj od spôsobu optimalizácie programu pri kompilácii.

***Poučenie:** Argumenty, ktoré dávame do funkcii by mali obsahovať len výrazy, ktoré hodnoty čítajú. Akékoľvek úpravy hodnôt premenných treba vykonať predtým ako ich použijeme v argumentoch pri volaní funkcii.*

Funkcie - rekurzia

slido slido.com
3964286
PrPr – P3

Rekurzia

Funkcia, ktorá volá samu seba (väčšinou s inými parametrami).

- rekurzia: vid' rekurzia

Niektoré problémy nad vstupnými dátami X sa dajú rozdeliť ako množina tých istých problémov nad menšími dátami.

Rekurzia

- rozdiel nie je syntaktický ale „architektonický“
- rekurzívna funkcia volá vo svojom tele samú seba
 - s upravenými argumentami
 - vytvorí sa samostatný rámec na zásobníku
 - kópia lokálnych premenných pre každé vnorenie (rekurzívne zavolanie funkcie)
 - po skončení vnoreného volania, pokračuje sa v aktuálnom
- vnáranie sa zastavuje na triviálnom prípade
 - volenie funkcie, ktoré nespôsobí opätovné vnorenie
 - zlá charakterizácia vedie k nekonečnej rekurzii

Fibonacciho čísla

0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, ...

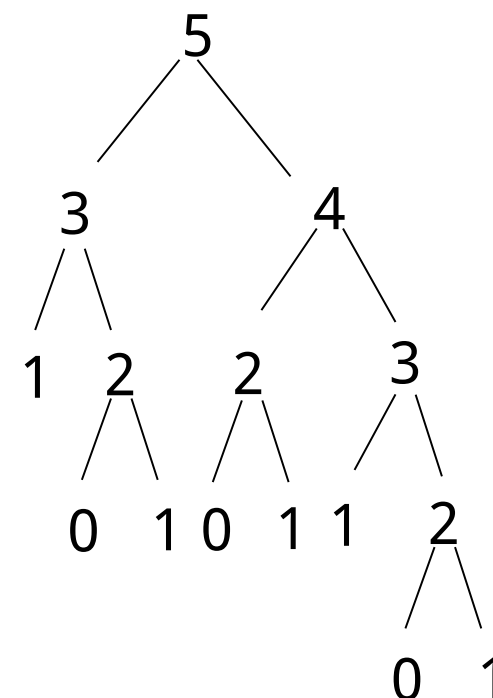
$$\begin{aligned}f(1) &= 1 \\f(2) &= 1 \\f(n) &= f(n-1) + f(n-2)\end{aligned}$$

- čísla v postupnosti sú súčtom dvoch predchádzajúcich

Fibonacciho čísla

Rekurzívne

```
int fib(int n)
{
    if (n <= 1)
        return n;
    else
        return fib(n-2) + fib(n-1);
}
```


neefektívne, pretože sa veľa krát vypočítavajú tie isté čísla - iteratívne s použitím poľa - efektívne

Fibonacciho čísla

Iteratívne

```
int fib(int n)
{
    if (n <= 1)
        return n;
    else {
        int n_1, n_2, i, sucet;

        n_1 = 0;
        n_2 = 1;

        for(i=2; i<=n; i++) {
            sucet = n_1 + n_2;
            n_1 = n_2;
            n_2 = sucet;
        }
        return sucet;
    }
}
```

iteratívne:
nerekurzívne, s
použitím cyklov

Rekurzívne funkcie

- Zavolanie funkcie vyžaduje nadbytočnú réžiu (pamäť CPU)
 - posielanie argumentov, návratovej hodnoty, práca so zásobníkom...
 - najmä pri početných vnoreniach
- Každá rekurzívna funkcia sa dá vyjadriť v nerekurzívnom tvare

Debugovanie rekurzívnych funkcií

- Sledovanie zásobníka (call stack)
- Podmienené breakpointy
 - na záujmovú vstupnú hodnotu

Vymedzenie pamäte v zásobníku

- zaistuje kompilátor pri volaní funkcie
- väčšina lokálnych premenných definovaných vo funkciách
- existencia týchto premenných začína pri vstupe do funkcie a **končí pri výstupe** z funkcie

Naozaj funkcia nikdy neskončí?

```
void nekonecno() {  
    printf("Nikdy neskoncim!?\n");  
    nekonecno();  
}  
  
int main(void)  
{  
    nekonecno();  
    return 0;  
}
```

Každé ďalšie zavolanie funkcie zvýši hĺbku vnorenia a vyžaduje pamäť na zásobníku volaní. Zásobník ma obmedzenú veľkosť (závislú od kompilátora alebo od prostredia operačného systému), a preto v konečnom čase (zvyčajne do par sekúnd) tento program skončí.

Porovnanie iteratívne VS rekurzia

Iteratívne riešenie

```
int factorial(int n) {  
    int i, result = 1;  
    for (i = 1; i <= n; i++) {  
        result = result * i;  
    }  
    return result;  
}
```

Faktoriál prirodzeného čísla n

- $n!$ -> súčin všetkých celých čísel od 1 po n .
- $0!$ definujeme ako 1.

Rekurzia

```
int factorial(int n) {  
    if (n < 2)  
        return 1;  
    else  
        return n * factorial(n-1);  
}
```

Porovnanie iteratívne VS rekurzia

Iteratívne riešenie

```
int gcd(int a, int b) {  
    while(b != 0) {  
        int x = a % b;  
        a = b;  
        b = x;  
    }  
    return a;  
}
```

Euklidov algoritmus – výpočet
najväčšieho spoločného deliteľa

Rekurzia

```
int gcd(int a, int b) {  
    if (b == 0)  
        return a;  
    else  
        return gcd(b, a % b);  
}
```

Porovnanie iteratívne VS rekurzia

Iteratívne riešenie

```
int fib(int n)
{
    if (n <= 1)
        return n;
    else {
        int n_1, n_2, i, sucet;
        n_1 = 0;
        n_2 = 1;
        for(i=2; i<=n; i++) {
            sucet = n_1 + n_2;
            n_1 = n_2;
            n_2 = sucet;
        }
        return sucet;
    }
}
```

Rekurzia

```
int fib(int n)
{
    if (n <= 1)
        return n;
    else
        return (fib(n-2) +
                fib(n-1));
}
```

Fibonačiho čísla

Vstup a výstup

slido.com
3964286
PrPr – P3

Štandardný vstup a výstup

- Koncept štandardného vstupu a výstupu
 - program nevie kto mu dáva vstupné dáta
 - program nevie kam zapisuje výstupné dáta
 - zvyčajne je vstup == klávesnica
 - zvyčajne je výstup == obrazovka
- To sa dá ľahko zmeniť
 - štandardný vstup zo súboru
 - Windows: `program.exe < subor.txt`
 - Unix: `./program < subor.txt`
 - štandardný výstup do súboru
 - Windows: `program.exe > vystup.txt`
 - Unix: `./program > vystup.txt`

Vstup a výstup v jazyku C

- Základné možnosti vstupu a výstupu
 - výstup na obrazovku (`puts`, `printf`)
 - vstup z klávesnice (`gets`, `scanf`)
- Funkcie pre vstup a výstup sú poskytované cez knižnicu `stdio.h`
 - nie sú súčasťou jazyka
 - štandardná knižnica je (takmer) vždy dostupná
 - okresané platformy, jadro OS...
 - kompilovanie bez štandardných knižníc `gcc-nostdlib`

Vyrovnávacia pamäť pre vstup a výstup

Dáta medzi producentom a konzumentom sa nemusia preniesť ihneď

- text na obrazovku je písaný po riadkoch
- dáta na disk sú zapísané po blokoch
- konzument sa nevolá pri každom elementárnom znaku

Produkované dáta sú ukladané do vyrovnávacej pamäti (buffering)

- Prečítanie prebehne pri jej zaplnení
 - nastavenie aplikácie, OS...
 - vynútené prečítanie (bez ohľadu na zaplnenie buffera) -> `fflush(stdout);`

Práca so súbormi

slido slido.com
3964286
PrPr – P3

Súbor

- postupnosť bytov uložených na médiu (disku) v niekoľkých blokoch (nie nutne za sebou)
- prístup k blokom - operačný systém
- vstup zo súboru
 - naraz sa prečíta celý blok z disku do pamäte (buffer) - položky sa potom čítajú z pamäte (rýchlejšie)
- výstup
 - dáta sa zapisujú do bufferu a keď je plný, zapíše sa na disk
 - napr. v UNIXE sa dá používať aj nebufrované vstupné a výstupné operácie (`io.h`)
- koniec súboru
 - často špeciálny znak (napr. "`Ctrl Z`")

Typy súborov

Binárne súbory:

- čítanie/zápis postupnosti bytov (zodpovedajúcej reprezentácii vstupných/výstupných dát v pamäti)
- Problém s prenositeľnou

Textové súbory:

- Binárny súbor interpretovaný ako text
- Čísla sú uložené ako postupnosť znakov (pamäť)
- Strata pri práci s reálnymi číslami
- Potrebná textová reprezentácia pri užívateľských dátových štruktúrach (obslužné funkcie)

Práca so súborom v jazyku C

- základný dátový typ: **FILE ***
 - ukazovateľ (pointer - *) na objekt typu FILE
 - ukazovateľ obsahuje adresu objektu typu FILE
 - ako adresár - zapísaná adresa, kde začína súbor na disku
 - dodržať veľké písmená (**FILE ***, nie **file ***)
- definícia premennej **f** pre prácu so súborom:

```
FILE *f;
```

- aj pre čítanie, aj pre zápis rovnaké
- pre viac premenných:

```
FILE *fr, *fw;
```

pre čitateľnosť je vhodné používať **fr** pre čítanie, **fw** pre zápis

Otváranie súborov

- súbory sa otvárajú stále rovnakou funkciou `fopen()`
 - či ide o textový alebo binárny súbor
 - či ide o zápis alebo čítanie

Prototyp funkcie:

- **const**: len vstupný argument, nebude sa meniť vo funkcii
- **char *** - reťazec znakov

```
FILE *fopen(const char *path, const char *rezim)
```

vráti ukazovateľ (adresu) na otvorený súbor alebo **NULL**

cesta +meno súboru

aký typ súboru a na akú činnosť sa bude otvárať

Otváranie súboru

`path` obsahuje cestu k súboru

- Relatívnu: `subor.txt`, `../subor.txt`
- Absolútnu: `C:\subor.txt`
- Pozor na znak `'\'` v reťazci obsahujúcom cestu
 - V jazyku C je `\` špeciálny znak, je potrebné použiť escape sekvenciu `\\`
 - `"C:\subor.txt"` vs `"C:\\subor.txt"`

Čítanie a zápis z/do súboru

čítanie

```
fr = fopen("POKUS.TXT", "r");
```

r ako read

zápis

```
fw = fopen("POKUS.TXT", "w");
```

w ako write

- aj ďalšie režimy otvorenia súboru (nielen "r" a "w")
- režimy "r" a "w" - otvorenie textového súboru
- režimy "rb" a "wb" - otvorenie binárneho súboru

Významy parametra režim

- r** textový súbor pre čítanie
- w** nový textový súbor otvorený pre zápis
- a** zapisovanie na koniec existujúceho súboru

- r+** existujúci textový súbor pre čítanie a zápis
- w+** nový textový súbor pre čítanie a zápis
- a+** textový súbor pre čítanie a zápis na koniec

Pri práci v binárnom režime treba pridať b (napr. "wb")

Významy parametra režim

- niektoré implementácie umožňujú explicitne určiť, že ide o textový režim: `"rt"` `"wt"` `"at"`
- ak otvoríme existujúci súbor v režime `"w"`, tak sa tento súbor najprv vymaže a potom sa vytvorí nový
- ak otvoríme existujúci súbor v režime `"a"` tak sa tento súbor otvorí a ukazovateľ sa presunie na koniec súboru (rozširovanie existujúceho súboru)
- ak použijeme režim rozšírený o znak `+`, je možné do súboru aj zapisovať

Testovanie správnosti otvorenia súboru

Otvorenie súboru nemusí byť úspešné

`fopen()`

- ak sa podarí otvoriť súbor - vracia ukazovateľ na súbor,
- inak - vracia konštantu **NULL** (definovaná v `stdio.h`, má hodnotu 0)

Testovanie:

```
if((fr = fopen("test.txt", "r")) == NULL)
    printf("Subor sa nepodarilo otvoriť.\n");
```

Otváranie súboru - Zhrnutie

- Štandardne sa súbor otvára ako textový
 - Na Unixe je textový aj binárny mód rovnaký
 - Na Windows pozor na konce riadkov (súbor vytvorený na Unixe zobrazte vo Windowse)
- Pozor na zmazanie existujúceho súboru
 - `fopen("subor.txt", "w")` → subor.txt veľkosť 0
- Pozor na situáciu, keď súbor neexistuje
 - `fopen("subor.txt", "r") == NULL`
- Ak je súbor otvorený na čítanie aj zápis ("rw"), medzi operáciou čítania a zápisu by sa mala vyprázdniť vyrovnávacia pamäť (`fflush()`)
 - Nie je odporúčané miešať čítanie a zápis

Aktuálna pozícia v súbore

- Po otvorení súboru sa interne uchováva aktuálna pozícia v súbore
 - Začiatok súboru (módy read "r" a write "w")
 - Koniec súboru (mód append "a")
- Čítanie a zápas prebieha na aktuálnej pozícii
- Pri čítaní a zápise dochádza automaticky k posunu o prečítané alebo zapísané znaky

Zistenie aktuálnej pozície v súbore

```
long ftell(FILE *stream) ;
```

Funguje **iba na bežných súboroch**, nie na prúdoch (stdin...)

zistenie pozície ukazovateľa čítania, zápisu v otvorenom súbore relatívne k začiatku súboru

Použitie: zapamätať si pozíciu, na ktorú sa neskôr plánujete vrátiť (zapamätať si návratovú hodnotu a potom ju použiť vo `fseek()` relatívne k začiatku súboru)

Návratová hodnota: aktuálna pozícia alebo -1 v prípade neúspechu

Testovanie konca riadku

- Čítanie súboru po riadkoch
- postarať sa o testovanie konca riadku (EOLN - označenie, nie symbolická konštanta)
 - **testovanie** štandardného znaku pre koniec riadku v C: `\n`
 - `\n` - aj pre čítanie, aj pre zápis
 - `\n` - význam určuje prekladač podľa systému (`<CR>`, `<LF>`, alebo `<CR><LF>`)

Základné práce s otvoreným súborom

- porovnanie s čítaním z klávesnice a zápisom na obrazovku

```
c = getc(f);      fgets(s, n, f);
```

```
c = getchar();
```

čítanie znaku/celého
riadku zo súboru

```
putc(c, f);      fputs(s, f);
```

```
putchar(c);
```

zápis znaku/reťazca
do súboru

```
fscanf(f, "format", argumenty);
```

```
scanf("format", argumenty);
```

formátované čítanie
zo súboru

```
fprintf(f, "format", argumenty);
```

```
printf("format", argumenty);
```

formátovaný zápis do
súboru

Testovanie konca súboru

Konštanta `EOF` (End Of File)

```
while ((c = getc(file)) != EOF) {  
    ...  
}
```

Ukončenie práce so súborom

- keď už nebudeme zo súboru čítať ani doňho zapisovať - uzatvoriť súbor, premenná `f` je typu **FILE ***:

```
fclose(f) ;
```

- nespoliehať sa, že po skončení programu sa v mnohých systémoch automaticky uzavrie súbor
 - počet súčasne otvorených súborov je obmedzený
 - zápis bufferu do súboru (preto uzatvárať ihneď) - pri spadnutí programu by zostali dáta v bufferi a stratili by sa

Testovanie správnosti zatvorenia súboru

`fclose()`

- ak sa nepodarí zatvoriť súbor - vracia konštantu **EOF**

Testovanie:

```
if(fclose(fr) == EOF)
    printf("Subor sa nepodarilo zatvorit.\n");
```

Zmena aktuálnej pozície v súbore

Nastavenie ukazovateľa na pozíciu čítania alebo zápisu v otvorenom súbore.

```
int fseek(FILE *stream, long offset, int origin)
```

Argumenty:

- `stream` – ukazovateľ na súbor
- `offset` – relatívna pozícia oproti `origin`, na ktorú sa má ukazovateľ posunúť (v Bytoch)
- `origin` – k čomu je `offset` relatívny
 - `SEEK_SET`: `offset` – relatívne k začiatku súboru
 - `SEEK_CUR`: `offset` – relatívne k aktuálnej pozícii
 - `SEEK_END`: `offset` – relatívne ku koncu súboru (treba používať negatívne hodnoty)

Návratová hodnota: 0 pri úspechu, -1 pri neúspechu

Nastavenie ukazovateľa na začiatok súboru

```
void rewind(FILE *stream)
```

Funguje **iba na bežných súboroch**, nie na prúdoch (stdin...)

Štandardný vstup a výstup

C pracuje s klávesnicou a obrazovkou ako so súborom v `stdio.h` - definované dva konštantné ukazovatele:

```
FILE *stdin;  
FILE *stdout;
```

nie `stdio`

- označujú štandardný vstupný/výstupný prúd (*standard input-output stream*)
- je možné ich zmeniť pomocou presmerovania pri spúšťaní programu, napr.:

```
program < vstup.txt > vystup.txt
```

Štandardný vstup a výstup

- `stdin` a `stdout` môžu byť použité v programe ako argumenty operácií so súbormi:

`getc(stdin)`

je ekvivalentné

`getchar()`

`putc(c, stdout)`

je ekvivalentné

`putchar(c)`

- v `stdio.h` je definovaný ešte tretí prúd `stderr`, ktorý sa používa pri vypisovaní chybových správ

Vrátenie prečítaného znaku späť do bufferu

Často zistíme, že máme prestať čítať znak až potom, čo prečítame o znak naviac → vrátiť do bufferu

`ungetc(c, fr)`

vráti znak do vstupného bufferu
- ak je vrátenie úspešné, `ungetc()` vracia vrátený znak
- ak je vrátenie neúspešné, vráti **EOF**

Späť do bufferu môžeme zapísať aj iný ako práve prečítaný znak

Odstránenie, premenovanie a dočasný súbor

```
int remove (const char * filename)
```

- Odstránenie súboru s daným meno (cestou)

```
• int rename (const char * oldname, const char * newname)
```

- Premenovanie súboru (ak už existuje súbor s novým menom, tak bude zmazaný)

```
• FILE* tmpfile (void)
```

- Otvorí sa dočasný jedinečný súbor
- Automaticky zaniká po skončení programu

Prehľad základných funkcií na prácu so súbormi

- `fopen()` - **otvorenie súboru** v rôznych režimoch (čítanie, zápis, textový binárny...)
- `fclose()` - **zatvorenie súboru** otvoreného `fopen()`
- `fseek()` - **nastavenie** ukazovateľa **na pozíciu** čítania, zápisu v otvorenom súbore
- `ftell()` - **zistenie pozície** ukazovateľa čítania, zápisu v otvorenom súbore

Textový súbor:

- `getc()` - čítanie **znaku** z otvoreného súboru
- `putc()` - zápis **znaku** do otvoreného súboru
- `fgets()` - čítanie **celého riadku** z otvoreného súboru
- `fputs()` - zápis **ret'azca** do otvoreného súboru
- `fprintf()` - analógia `printf()` a `sprintf()`, ale s výstupom do súboru -> pracujeme s **číslami, slovami...**

Binárny súbor:

- `fread()` - čítanie **bloku** z otvoreného súboru
- `fwrite()` - zápis **bloku** do otvoreného súboru

Typová konverzia

slido.com
3964286
PrPr – P3

Typový systém

- Každá hodnota je na najnižšej úrovni reprezentovaná ako postupnosť bitov
- Každá hodnota má počas výpočtu priradený typ
- Typ hodnoty dáva postupnosti bitov význam – ako sa má intepretovať

Sú pravidlá:

- pre zmenu typu
- definujúce ktorý typ môže byť použitý danou operáciou

C je statický typový systém

- typ je kontrolovaný počas prekladu

Typová konverzia

- prevod premennej určitého typu na iný typ
 - napr. `int` na `float`
- dva druhy konverzií:
 - implicitná - samovoľná, automatická
 - explicitná - vynútená, požadovaná

Implicitná typová konverzia

Pred vykonaním operácie sa samostatné operandy konvertujú:

- kedykoľvek sa objaví typ `char` alebo `short int`, konvertuje sa na `int`
- všetky operandy `unsigned char` a `unsigned short` sa konvertujú na `int` - ak `int` nepretečie, inak na `unsigned int`

Implicitná typová konverzia

Ak majú dva operandy jednej operácie rôzny typ, operand s nižšou prioritou je konvertovaný na typ s vyššou prioritou podľa hierarchie:

<code>int</code>	\Rightarrow <code>unsigned int</code>
<code>unsigned int</code>	\Rightarrow <code>long</code>
<code>long</code>	\Rightarrow <code>unsigned long</code>
<code>unsigned long</code>	\Rightarrow <code>float</code>
<code>float</code>	\Rightarrow <code>double</code>
<code>double</code>	\Rightarrow <code>long double</code>

- `int` má najnižšiu prioritu
- jeden operand typu `float` a druhý nižšiu prioritu, druhý \Rightarrow `float`

Implicitná typová konverzia

V priradovacích príkazoch je typ na pravej strane konvertovaný na typ z ľavej strany.

```
double x;  
x = 5;
```

x bude mať hodnotu 5.0

```
int i;  
i = 5.0;
```

i bude mať hodnotu 5

Explicitná typová konverzia

Pretypovanie

- jazyk C dovoľuje takmer ľubovoľnú konverziu → riziko, že to bude nevhodné

Syntax: **(typ) výraz**

Príklady:

(int) char_vyraz	- prevod znaku na ordinálne číslo
(char) int_vyraz	- prevod ordinálneho čísla na znak
(int) double_vyraz	- odrezanie desatinnej časti
(double) int_vyraz	- prevod celého čísla na reálne
(double) float_vyraz	- zväčšenie presnosti

Ďakujem vám za pozornosť!

Spätná väzba: <https://forms.gle/6q5D2G6UwrtimXEx9>